

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dér' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dilele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tace timbrale.

Invitare la prenumerare.

Fratiloru!

„Pentru-o gluma romanésca,
Sufletulu mi-asi da!”

Dice poetulu G. Sionu.

Vedeti dragalasi coconasi si
dragulitie coconitie, cum se es-
prima si poetulu? — Elu dice,
ca si sufletulu, schinté'a cea dom-
nedieésca, care e mai scumpa, de-
cátu ori ce tesauru pe lume, inca
si l'ar da pentru o gluma romanésca.

Si voi nu-lu ascultati! nu ve ingrigiti a mi da
mie pentru nenumeratele glume, ce vi spunu in
decursulu unni anu, neci 8 zloti.

Acésta totusi e nedreptate dela voi! — Eu sa
me trudescu diu'a nóptea a fauri la glume, ma de
multe ori neci sa nu mancu, (candu n'am ce) numai
si numai ca sa ve potu petrece catu de cu multe
glume, si voi sa rideti bine de ele si mai tare de
mine prostolanulu, care me trudescu a le fauri inse-
daru.

Ei dér' ce sa facu, ca-ci acést'a mi este devis'a,
acést'a mi-e chiamarea.

Cum se incetezu eu acum'a, candu lumea sa
prepara de o reforma monstruosa? Candu tóta bab'a
pretinde a i-se ascultá si fléur'a ei? Sa nu-mi virescu
si eu baremu dintele criticeii mele, candu va fi vorb'a
de alcatuirea nóvei situatiuni? Acést'a credu, ca neci
voi nu ati voi. A-poi cati renegati, cati fanfaroni si
pitigoi, toti sa remana numai asiè? Da! credu eu, ca
li-ar' placé la Dloru. Dér' a trecutu bab'a cu colacii,
badea „Gur'a Satului“ mai traesce. Nu me infriuc

eu de locu de Dloru, de si mi sunt inimici de mórte.
De au ei potere, si eu am.

Eu am unu instrumentu, despre care si sant'a
scriptura dice, ca-e mai periculosu decâtu sabi'a. A-poi
candu n'am incotr'o mai chiamu in ajutori, pe vor-
nicii mei, pe Tand'a si Mand'a si pe secretáresele
mele Trénc'a si Flénc'a, si ii dau pe respectivii pe
man'a loru sa mi-i scarmene nitielu.

Deci déra dupa ce sunteti convinsi, ca eu in totu
casulu sunt neaperatu de trebuintia, nu ve retrageti a
mi asecurá esistinti'a, cu atátu mai vertosu, cu catu ca
acum'a voru fi mai multi bani in tiéra, de órace si
ungurii voru capetá dreptu ca sa faurésca bancute;
remanendu de altu-mintrea competenti'a mea totu
ceea de pana a-ci.

Deci dati lui Ddiu ce este a lui Ddiu si impe-
raturulu ce este a imperaturulu, dér' si la badea Gur'a
Satului ce este a lui. Nu e multu éca:

Pe unu anu intregu 8 fl.

Pe unu diumetate de anu 4 fl.

Pe unu trei luniu 2 fl.

Càtra ómenii seraci suntemu si noi cu mila asiè:
Pentru invetiatori, profesori, studenti si economi
de cei mai sormani tramitemu glume si cu:

5 fl. pe anu.

2 fl. 50 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu,

si 1 fl. 75 cr. pe unu trei-luniu.

„Gur'a Satului“.

Rogatiunea de septemana a romaniloru.

Psalm 142.

Scóte-me dela vrajmasii mei, Dómne, la tine am
scapatu.

Prelectiuni moderne.

Tem'a I.

Motto: *Est dulce far niente.*

Frați, cãti vreti vre-o avangiere!
Aideti, cã voiu invetiã,
Cum se face omulu mare,
Sî cum pôte 'naintã. —

Nu se cere-acum sciintia,
Neci virtute, nice zelu;
Aste sunt de prisosintia, —
Nu se iau adi de modelu.

Totu ce lumea-acum pretinde
De la noulu aspirantu,
Se contine 'n trei cuvinte:
Lingãu, darnicu, curisantu.

Déca vrei sã fii parinte,
Ori sî dascalu la unu satu,
Nu-su de lipsa documinte,
Nici s'-areti, ce-ai 'nvetiatu.

Mergi pe cale mai sigura,
Cu-o suta la protopopu,
La sateni cu beutura,
Sî te-oru face popa 'n locu.

Séu te dù sî caciulesce
Pe vladicu, pe canonici,
Presentéza-i, sî hranesce
Pre lingãii cei mai mici.

Fã la toti câte-o visita,
Ilustrata cu unu daru,
Sî-ti va fi rug'a primita,
Nu vei ostení 'nsedaru. —

Ér' de vrei protopía,
Cu brîu rosîu sî cu tractu,
Totu cu-acésta maiestria,
Vei ajunge-o, dér' cu tactu.

Langa cele mai susu díse,
Sã scii face pre lingãu,
Sî candu esci dupa culise,
Sã precepi a fi tragãu.

Sî visit'a ilustrata
La cei mari o fã mai desu,
Pre licãii câte o data
Chiama-i la ospetiu alesu. —

Fã d'in gura multe fapte,
Sî le 'nsira pe papiru;
Dupa pracsã nu te bate,
Cã-e ridiculu sî deliru.

Interesu-ti de poftesce —
Sî pre Jud'a-lu poti urmã,
Fã-le tôte, clevetesce,
Ca sã poti inaintã.

In estu modu protopopi'a
Titlu consistorialu,
Va vení cu cinghili'a
Sî-epitétu de actualu.

Ast'a-e calea cea sigura,
Pe-ast'a poti sã propasiesci,
Candu le faci tôte d'in gura,
Dér' in fapte nu sporesci;

Pe cararile-aretate,
Déca-i fi sî curisantu,
Poti s'ó duci sî mai departe,
Candu va fi vre-unu stalu vacantu.

Them'a II.

Motto: *Theoria sine praxe.*
Sicut rota sine axe.

Déca scii, cã nu-ti priesce
A legã la fóle brîu,
Cã pre cleru lumea-lu uresce,
Pentru-cã-e modestu sî piu.

N'ai prospecte de domnu mare,
Déca nu vei fi mireanu, —
La 'nceputu, candu pleci in cale
Uita, cã mai esci romanu.

Trage arcu' 'n tactu pe struna,
Dã-ti mantau'a dupa ventu,
Sî cu asta pracsã buna,
Vei ave avangementu.

Fii cu mente te-'ntogmesce
Dupa lume, dupa timpu,
Sî-i vedè, cã vèdí'a-ti cresce,
Totu treptatu càtra Olimpu.

Intre-ai tei promite tôte,
Cã vei face sî luptã,
Sî d'in reu tíer'a-o vei scóte,
Déca te-oru inaintã.

Ér' candu sórtea iti concede,
Ca pe calea promisiunei,
Sã ajungi la méssa verde,
Uita, ce ai promis natiunei.

Fii romanu numai d'in nume,
Ca sã poti representã
Sub estu titlu pe natiune,
Pana vei inaintã.

A-poi lasa-o la o parte,
Cã te-a facutu domnisoru, —
Dupa ce-ai esítu d'in castre,
Ce-ti mai pasa de poporu?

Unde-i vorb'a de natiune
Sî de némulu asupritu,
Nu mai face cestiune,
Fii càtu poti cosmopolitu.

Candu strainulu te-agraesce,
Fii plesantu ca-unu Don Quisotu,
Si-i replica unguresce,
Ca sa fii bunu patriotu.

Nu mai buciná in lume,
Cà romanu'e necasitu,
Spune cà tóte sunt bune,
Déca tu esci domnu cinstitu.

Unde vedi, cà pertractéza
Interese romanesci,
Dù-te sí tu sí pledéza,
Dér' nu pro, sa nu gresiesci.

Ori te trage la o parte,
Candu ti-e greu a militá
D'in interese private
Taci sí nu politizá.

Pórta-unu banu 'n dóue pungi,
Fii patroniloru fidelu,
Si asie vei sa ajungi
Si ministru pe fotelu.

Aste-su caie in lume
Pe cari poti inaintá;
Voi ganditi cà aste-su glume,
Eu vi spunu, cà sunt asié.
(Sic itur ad astra.)

Z. x. y.

Pacal'a cu fratii sei.

A fostu o data, ce a fostu, cà de n'ar fi, nu s'ar povesti, si-a-poi neci eu nu m'asfu legá a minti, ca unu purecu a plesni, cà nu portu mintiunile cu saculu, ci numai cu desagulu. A fostu in vremea bestrana, pecandu erá caii cu corne, si matiele sburau dupa paseri, pe atunci, d'icu, a fostu unu tata, si acel'a a avutu 3 fetiori. Pre celu mai micu d'in acesti'a l'a chiamatu *Pacal'a*. Precum se scia d'in povesti, copii cei mai mici la parenti totu-de-a-un'a au fostu mai desmerdati, ba inca si mai nesdraveni decatu cei mai mari; intocmai a fostu si *Pacal'a* nostru.

Murindu tatalu fetioriloru, li lasá mostenire o caprutia (iéda). Dér' acum'a cum s'o imparta? Se svatuescu ei si 'ntr'o forma si 'ntralta, dér' neci cum nu li vinea bine la socotéla. Déca ar' fi vendutu-o, ar' fi stricatu banii si n'ar fi avutu neci caprutia neci bani, déca ar' fi belitu-o nu s'ar fi potutu impartii pe pele, deci ce sa faca? Se invoiescu in urma, sa nu o imparta, fore sa fia intréga intregutia acelei'a, la care i-a slugi noroculu. Si pentru ca sa-si cerce noroculu facura svatu sa-si faca fia-care câte unu grasdu, si in acaru grasdu se va bagá caprutia in cutare si 'n cutare sóra, candu va veni dela campu, acelei'a sa fia. Bine! sa invoiescu.

A dóua di sa si apucara cei doi frati mai mari si cladescu, cladescu nesce grasduri, care de care mai frumóse, si le impodobescu cu totu feliulu de scumpii, cum au sciutu ei mai frumosu, numai sa placa la caprutia.

Pacal'a nu se sifisá pré multu, elu neci nu s'a apucatu de lucrú, pana in diu'a ultima. Fratii lui rideau de elu, pentru-cá nu si-a mai facutu inca grasdulu, si pr'in urmare caprutia n'o sa fia a lui, cà n'are neci unde sa se bage.

Elu atunci maniosu, se duse colea dupa amédu in padure si-si legá o sarcina de crenge verdi, si le aduse acasa, si ncepú a ingradi unu cotetiu, infrumsetiandu-lu si impanandu-lu totu cu frundie de stejariu, cum a sciutu elu mai frumosu. Si-a-poi mersé si elu la fratii lui si acceptara cu totii in linise venirea caprutiei. In urma éta-o cà vine si cum vine, preste pórtá sare, si dreptu la colibati'a *Pacalei* se cara si incede a manca la frundie. Lesnati de superare cei doi frati cadiura la pamentu si abié se tredira a trei'a di.

Pe révasfu.

Tus'a s'a saturatu de preambulare, tóte le-a ispravitu la *Beciu*; nemtii i-au datu destule galusce, le-a papatu pre tóte, cà frie'a de musca e mare *Dómna*. Acum'a s'a dusu *Andrasiu* la *Berliniu*. Vomú vedé, ce va aduce si-acel'a! *Desiguru* vr'unu nasu lungu.

In *Sinodulu* eparchialu d'in *Aradu* s'a adusu concludu, cà teologii dupa absolvirea cursuriloru teologice, sa fia obligati a dascali doi ani de dñle.

Si déca nu voru fi alesí?

Bagu-séma voru avé dreptulu a se face purcari.

Ni se stie d'in Ardélu, cà unu bre-care-va metropolitu, — nepaditu de multele afaceri intru asie-diaréa nepotiloru in cele mai bune posturi, intru incurcarea afaceriloru economice a le averii clerului si intru incalcarearea consilieriloru sei, — de unu tempu in coce totu a negritu la peru.

(Ce sa te faci, déca ast'a e chiamareá apostoliloru.

Nimicuri.

Unu june se amorisá asié de tare intr'o tinera damicela, incatu o di nu lasá sa tréca, fore de a nu o incomodá cu pocit'a lui de vediuta.

Inocent'a copila dela unu tempu nu l'a mai potutu suferi si s'ar fi tienutu fórte fericitu, déca respectivulu amoresu nu o-ar' fi mai incomodatu.

Meditandu ea multu la medilóce pr'in cari sa-lu póta instrainá, éta ce-i veni in mente:

Face unu buchetu de flori si candu vine amoresulu i-promite, cà-i-lu va dá déca lu va mirosi mai antai. Junele cu tóta placerea si intinse nasulu sa mirósa, candu, damicel'a, i-lu tranti binisioru de nasu si fugi. Spre nenorocire a fostu si unu acu in buchetu, care se viri mai diumetate in nasulu pacalitului amoresu.

De atunci s'a desamorisatu.

Eu si Pist'a.

Totu vre *Pist'a* sa me 'ncele,
Cu cuvente saci de-a lui
Sa-mi vendu drepturile mele,
Si sa-mi punu speranti'a 'n cuiu;
Dér' ast'a nu s'a 'ntemplá,
Pist'a de va si crepá.

Elu se 'ncerca cu zelu mare,
Sa me faca renegatu,
Ca sci, c'atunci frica n'are
De romanulu cumperatu;
Dér' pre mine nu m'a face,
Nici chiaru déca macu s'a face.

Mi dice antaiu cu bine:
„Moi rumune de la satu,
Tiene tu numa' cu mine,
Cà te facu sî ablegatu“;
Dér' eu iute me grabescu
De-i respundu, cà nu voiescu.

A-poi dice elu mai tare,
Sà me lasu de limb'a mea,
Cà cu dins'a n'am intrare
Unde pofta asî avea;
Dér' sà sciu, c'a lesîná,
Limb'a mea nu mi-'oiu lasá.

Se provóca mai departe,
La mariri ce mi-ar doná,
Déca eu i-asî tienè parte,
Déca nu l'asî controlá;
Dér' sà me faca 'mperatu,
Nu me lasu de controlatu.

Sî se 'ncérca, se trudesce,
In totu modulu cunoscutu,
Dér' neci cum nu isbutesce,
Cà-ci eu sum romanu nascutu;
Sî a mele drepturi sante,
Neci odata nu le-'oiu vinde.

. . . II.

Anecdote.

Unu portatoriu de epistóle d'in cutarele ora-sielu, intrebà pre stapanulu seu, pe magistrulu de posta, cà càtu salariu ar' avè la anu?

500 fl. v. a., — respunse magistrulu de posta, — e salariulu meu sî 700 fl. a calului.

Déca e asîè, — replicà portatoriulu epistóloru, — atunci vi voiui fi eu calu.

Unu popa de pe langa Turd'a se decisa sî elu sà triméta la fetiorasiulu seu, care erá la scóla in Blasú, bani pe pósta. Dreptu aceea scrisa urmatóri'a epistola: „Iubite fiule! Mergendu la Turd'a am intalnitú la olalta 3 zloti, mangaiate de asta data cu atat'a“. Dupa ce facuse epistól'a asfediendu frumosu banii in ea o sî pecetlui sî sà duse la posta sà-i daie drumulu.

Mergendu la posta nu spuse la postariu, cà-su bani in epistóla, temendu-se, sà nu-i fure postariulu, sî platí epistól'a cu cincí cruceri. Dupa ce postariulu 'lu asecurá de-ajunsu, cà va tramite cartea, se întórsa pop'a meu a casa, — dér' totu cu grigia. Epistol'a popii in ceea dí demanétia se aflá la Blasú, dér' acolo o patí. Ajunse in man'a unui portatoriu de epistóle istetiu, care sentíndu, cà sunt bani in ea, i-scóse frumosiulu sî-i bagá in pusunariulu seu, predandu epistól'a góla la fetiorasiulu popii. Acest'a desfacundu-o cetí: „Iubite fiule! Mergendu la Turd'a am intalnitú la olalta 3 Hoti, mangaiate de asta data cu atat'a.“ In epistóla scrisese pop'a betranesce sî facu-se langa l. d'in enventulu zloti unu s. lunguretiu, care impreuna cu l. facea chiar' unu H. mare, sî astu-feliu inlocu de a imbucurá pre copilu, i causá intristare sî mai mare.

D'in doinele lui

Cocosú Mitru,

pulgáru lu natiunalnicu.

Càte venturi sî ventóse,
Tóte-su bune, sanitóse,
Inse ventulu de la Peste,
Mai pe toti ne nadusiesce.

Bate-lu, Dómne, ventú turbatu,
Cà sî cas'a mi-a 'mburdatu,
Dusu-mi-a vacutiele,
Hainele, olcutiele,
Am remasu unu sarantocu,
Fore vatra, fore focu.

Dómne de mai ascultá,
Numai un'a te-asíu rogá.
Sà-'nghieti ap'a in Tis'a,
Pe spate-i sà faci unu munte,
In acarui nalta frunte,
„Ventulu“ cel'a de la Peste,
Ce pe toti ne nadusiesce,
Sà-sî opréscá sborulu seu,
Sà nu ne mai faca reu.
C' asîè dór' voiui mai custá
Sî eu cu Ravec'a mea!

3
a.

TAND'A sî MAND'A.

T. Óre de ce se schimba asîè desu ministerele in tiér'a romanésca?

M. De abuna séma, pentru-cà voru fí findu destui barbati apti de a ocarmuí.

T. Da la noi, óre sà nu fia sî altii mai apti, decátu Tus'a?

M. Vorbesci flécuri! cine sà se incumete a luá rusínea de pe nasulu Mariei S'ale sî sà sî-o puna pe-a lui; lasà-lu sà sî-o spele, déca i-a placutu a sî-o cascigá.

TRÉNC'A sî FLÉNC'A.

T. Hi! cà nélcosia mai esci, sora Fléncá.

Fl. Dóra me invidiedi?

T. Da sî nu pré. Mi-ar placé numai sà sciu, cà cine ti-a cumperatu aceste haine mandre sî scumpe?

Fl. Me rogu de ertare! . . . Da nu scíi, cà barbatulu meu, cu ocasiunea alegerei de deputati a fostu cortesíu la „liberali“.